

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 84 0 К 053821 19 Квлз
Бања Лука, 26.08.2019. године

У ИМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ!

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Весне Антонић као предсједнице вијећа, Обрена Бужанина, др Вељка Икановића, Даниеле Миловановић и Горане Микеш као чланова вијећа, уз учешће записничара Соње Матић, у кривичном предмету против осуђеног Д.К. због кривичног дјела тешке крађе из члана 231. став 1. Кривичног закона Републике Српске, одлучујући о захтјеву за заштиту законитости осуђеног и његовог браниоца, адвоката М.Ђ. из Д., поднијетом против правоснажне пресуде Окружног суда у Добоју број 84 0 К 053821 18 Кж од 22.01.2019. године, у сједници вијећа одржаној дана 26.08.2019. године, донио је

ПРЕСУДУ

Уважава се захтјев за заштиту законитости осуђеног Д.К. и његовог браниоца, те се укида пресуда Окружног суда у Добоју број 84 0 К 053821 18 Кж од 22.01.2019. године у осуђујућем дијелу, и предмет враћа том суду на поновно одлучивање.

Образложење

Побијаном пресудом Окружног суда у Добоју број 84 0 К 053821 18 Кж од 22.01.2019. године дјелимично су уважене жалбе тужиоца и браниоца оптуженог Д.К. и пресуда Основног суда у Дервенти број 84 0 К 053821 17 К од 26.03.2018. године у осуђујућем дијелу преиначена у правној оцјени дјела и одлуци о кривичној санкцији тако што је дјело за које је том пресудом оптужени Д.К. оглашен кривим, правно квалификовано као кривично дјело крађе из члана 231. став 1. Кривичног закона Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 49/03, 108/04, 37/06, 70/06, 73/10, 1/12 и 67/13, у даљем тексту: КЗ РС) за које је оптуженом, уз примјену одредаба члана 32., 33. став 1. и 37. истог закона, изречена казна затвора у трајању од 60 (шездесет) дана.

Против цитиране правоснажне пресуде окружног суда захтјев за заштиту законитости (у даљем тексту: Захтјев) благовремено су заједничким поднеском поднијели осуђени и његов бранилац, адвокат М.Ђ. из Д., због повреде Кривичног закона, повреде одредаба члана 311. став 1. тачка г) Закона о кривичном поступку и повреде члана 6. став 1. Европске конвенције о заштити људских права и основних слобода (у даљем тексту: Европска конвенција), с приједлогом да се Захтјев уважи и преиначи другостепена пресуда и осуђени Д.К. ослободи од оптужбе да је починио

кривично дјело крађе из члана 231. став 1. КЗ РС, или да се укине та пресуда и предмет врати другостепеном суду на ново одлучивање.

Примјерак Захтјева са списима предмета је достављен на одговор републичком јавном тужиоцу у смислу одредбе члана 353. став 1. Закона о кривичном поступку Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 53/12, 91/17 и 66/18, у даљем тексту: ЗКП РС).

У одговору на Захтјев републички јавни тужилац Бранко Митровић је оспорио основаност Захтјева, те предложио да се Захтјев одбије као неоснован.

Приликом одлучивања о Захтјеву, овај суд се примјеном одредби члана 354. став 1. ЗКП РС ограничио на испитивање само оних повреда закона на које се позивају подносиоци Захтјева, те након што је размотрио списе предмета са пресудама против којих је Захтјев поднијет, одлучио је као у изреци ове пресуде из слиједећих разлога:

Захтјев за заштиту законитости се, у смислу одредбе члана 350. став 1. ЗКП РС, може поднијети против правоснажне пресуде само у случајевима повреде Кривичног закона, те повреде одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП РС (која се манифестује у повреди права на одбрану), а уз ограничења прописана у ставу 2. и ставу 3. ове законске одредбе. Ограничењима из става 2. искључена је могућност улагања овог правног лијека ако није изјављена жалба на првостепену пресуду, а на наведене повреде материјалног и процесног закона се није могуће позивати у Захтјеву, ако нису биле изнесене у жалби (осим ако се ради о повреди учињеној у жалбеном поступку), док је ограничењима из става 3. искључена могућност улагања овог правног лијека против пресуде Врховног суда донесене у трећем степену.

У конкретном случају Захтјев је поднесен по оба прописана законска основа, с тим што је повреда Кривичног закона у истом облику, којим се оспорава правна квалификација радњи оптуженог предузетих критичног догађаја била изнесена и у жалби на првостепену пресуду, уз аргументе који се у суштини свде на тврдњу да су радње оптуженог које је предузео критичног догађаја погрешно правно квалификоване као привилеговани облик кривичног дјела тешке крађе из члана 226. став 4. Кривичног законика Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 64/17, у даљем тексту: Кривични законик), умјесто привилегованог облика крађе из члана 224. став 2. у вези са ставом 1. и 8. Кривичног законика, за које се кривично гоњење предузима по приједлогу.

Када је у питању наведени облик битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП РС који се огледа у повреди права на одбрану, Захтјев у образложењу истиче да је ова битна повреда учињена у жалбеном поступку на начин што је другостепени суд изашао из жалбених оквира када је радње оптуженог правно квалификовао као основни облик крађе из члана 231. став 1. КЗ РС, елиминишући чињенице које извршеној крађи дају привилеговани облик и ако јавно тужилаштво те чињенице није оспоравало жалбом (жалба јавног тужиоца на осуђујући дио првостепене пресуде је изјављена само због одлуке о санкцији). На тај начин је, према тврдњи Захтјева, повријеђено и процесно право у виду повреде права на одбрану из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП РС и члана 6. став 1. Европске конвенције), а и материјално кривично право.

Основани су приговори Захтјева засновани на тврдњи да је у поступку доношења побијане другостепене пресуде почињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП РС (која се манифестује у повреди права на одбрану) у вези са одредбама члана 320. ЗКП РС, које регулишу питање граница испитивања првостепене пресуде у поступку по жалби.

Наиме, оптужени је првостепеном пресудом оглашен кривим за привилеговани облик тешке крађе из члана 226. став 4. Кривичног законика, при чему је предметна крађа правно оцјењена као тешка крађа због квалификаторне околности која се манифестује у начину извршења дјела савлађивањем већих препрека. Околност која том дјелу тешке крађе из члана 226. став 1. Кривичног законика даје блажи (привилеговани) облик предвиђен у ставу 4. цитиране законске одредбе изражава се у томе да вриједност украдене ствари не прелази 300 КМ (у конкретном случају она износи 100 КМ), те да је учинилац имао намјеру да прибави малу имовинску корист.

Жалбом браниоца оптуженог је оспорено чињенично утврђење побијане првостепене пресуде да је предметна крађа извршена савлађивањем већих препрека да се дође до ствари из других затворених простора, а слиједом тога и на тој чињеници, као квалификаторној околности, заснована правна квалификација дјела као кривично дјело тешке крађе у привилегованом облику из члана 226. став 4. Кривичног законика, уз тврдњу да се ради о привилегованом облику крађе из члана 224. став 2. Кривичног законика.

Жалбом јавног тужиоца није оспоравана правна квалификација кривичног дјела, нити чињенично утврђење на којем је иста заснована.

Дакле, овим жалбама није оспорено чињенично утврђење првостепене пресуде на темељу којег извршена крађа добија блажи (привилеговани) облик, а које чињенице се огледају у томе да вриједност украдене ствари не прелази 300 КМ (објективни елемент) и да је оптужени имао намјеру да прибави малу имовинску корист (субјективни елемент), док је жалбом браниоца оспорена квалификаторна околност начина извршења крађе утврђена првостепеном пресудом, која у конкретном случају представља дистинкцију између крађе и тешке крађе.

Па када је другостепени суд побијаном пресудом приликом одлучивања о наведеним жалбама преиначио првостепену пресуду у правној оцјени кривичног дјела квалификујући га као кривично дјело крађе у основном облику, тиме је изашао из оквира жалби јер је супротно од чињеничног утврђења првостепене пресуде, које жалбама уопште није оспоравано, извршеној крађи одузео својство привилегованог кривичног дјела крађе, изводећи закључак да се и поред мале вриједности украдене ствари (100 КМ) не ради о привилегованом облику крађе јер жалилац (бранилац оптуженог) није навео ни једну чињеницу или доказ који може потврдити намјеру код оптуженог да прибави малу имовинску корист.

Како одредба члана 320. ЗКП РС прописује да другостепени суд у поступку по жалби испитује првостепену пресуду у дијелу који се побија жалбом а по службеној дужности да ли је на штету оптуженог повријеђен Кривични закон, то другостепени суд у конкретном случају није имао овлаштење да мијења чињенично утврђење првостепене пресуде које жалбама није оспоравано и на таквој измјени одреди правну квалификацију дјела. С обзиром на то да је ова чињенична интервенција учињена на штету оптуженог

(јер су елиминисане чињенице које извршеној крађи дају привилеговани облик) то је на описани начин другостепени суд првенствено повриједио право на одбрану оптуженог починивши битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП РС у вези са чланом 320. истог закона, а посљедично томе и повреду Кривичног закона из члана 312. тачка г) ЗКП РС, када је правну квалификацију дјела у изреци побијане пресуде засновао на чињеничним измјенама (које није био овлаштен извршити) које почињеном кривичном дјелу одузимају привилеговани облик.

На основу изложеног овај суд налази, насупрот становишту републичког јавног тужиоца изнесеном у одговору на Захтјев, да је поднесени Захтјев браниоца осуђеног основан, ради чега је у смислу одредбе члана 356. ЗКП РС одлучено као у изреци ове пресуде, тако што је укинута побијана пресуда Окружног суда у Добоју те се предмет враћа том суду на поновно одлучивање по жалбама јавног тужиоца и браниоца оптуженог изјављеним против првостепене пресуде у осуђујућем дијелу.

У поновном поступку другостепени суд ће одлучујући о тим жалбама отклонити повреду закона (процесног и материјалног) на које је указано овим рјешењем, тако што ће у смислу одредбе члана 320. ЗКП РС размотрити и оцјенити све релевантне жалбене приговоре на осуђујући дио првостепене пресуде у погледу оспорених чињеничних и правних питања која су од значаја за правну квалификацију радњи осуђеног предузетих критичног догађаја и одлуку о санкцији, а одлуку донесену по жалбама ће, у зависности од резултата оцјене свих релевантних жалбених приговора, образложити примјеном одговарајућих одредби члана 304. ЗКП РС.

Записничар
Соња Матић

Предсједница вијећа
Весна Антонић

Тачност отправка овјерава
руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић